

**BELEDİYE
PERSONELİ
DİSİPLİN CEZASI
UYGULAMALARI**

SUNUŞ PLANI

- DİSİPLİN CEZALARI
- YARGI KARARLARI
- OLAĞANÜSTÜ HAL MEVZUATI

SORUŞTURMANIN NERESİNDEYİZ?

- Hakkında Soruşturma Yapılan
- Disiplin Soruşturması Yapan
- Disiplin Cezası Veren
- Cezaya İtirazı Karara Bağlayan

- **Hakkında soruşturma yapılanların haklarını,**
- **Disiplin Amirlerinin yetki ve sorumluluklarını,**
- **Soruşturmacıların yetkilerinin, soruşturma ilkelerini, soruşturma tekniğini bilmeleri önem taşımaktadır.**

DİSİPLİN CEZALARI

• 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda;

-Uyarma,

-Kınama,

-Aylıktan kesme,

-Kademe ilerlemesinin durdurulması,

-Devlet memurluğundan çıkarma,

Olmak üzere “**5 çeşit Disiplin Cezası**”
öngörülmüştür.

UYARMA/Yazılı olarak ikazın disiplin cezası olup olmadığı?

- Klasik anlamda bir disiplin cezası olmamakla birlikte personelin sicil dosyasına giren ve liyakat bakımından da dikkate alınan “yazılı olarak ikaz edilmesi” veya “dikkatinin çekilmesi” şeklindeki işlemlerin de esas yönünden incelenmesi gerekir.

İlgili Karar:E.2009/6457

UYARMA

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- *b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,*

İŖe Geç Geldi, Ceza Aldı Ama Mahkeme İptal Etti

- Mahkeme kararında, memur hakkında sadece mesai giriŖ ıkıŖ takip listesine bakılarak bir değerlendirme yapıldığına ve uyarma cezası verildiğine dikkat çekildi.
- Ortada bir disiplin suçu var ise, bu durumun sebebinin davacıya sorulması ve mazeretinin olup olmadığının öğrenilmesi gerektiği.
- Mahkeme, mazeretin olup olmadığının araştırılmamıŖ olması, tanık ve amirin dinlenmemesi gerekçeleriyle işlemin, Uyarma cezasını iptal etmiştir.

UYARMA

- c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,

Şikayet Dilekçeleri

- Danıştay Onikinci Dairesi, suç isnat etme kastı olmayan veya hakaret içeren ibarelere yer verilmeyen şikayet dilekçesinden dolayı, memura ceza verilmeyeceğini belirtti.
- Esas No: 2009/9102 Karar No : 2013/8032

Memur Amirini BİMER'e Şikayet Ederse?

- Haklı gerekçeleri varsa, *hak arama özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilmelidir.*

UYARMA

- **e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,**
- **f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,**
- **g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,**
- **h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak. ....**

KINAMA

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,

KINAMA

- **b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,**
- **c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,**

KINAMA

- d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

KINAMA

- f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- ı) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

KINAMA

- j) Verilen emirlere itiraz etmek,
- «Unvanı ile uyumlu olmayan görevi yapmadı, disiplin cezası aldı, cezanın iptali için açtığı davayı kazandı.»

KINAMA

- k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak.
- m) Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

AYLIKTAN KESME

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,

AYLIKTAN KESME

- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,

Amirine "Ben seni takmıyorum" dedi

- Amirine "ben seni takmıyorum" dediği yapılan soruşturmada tanık beyanlarıyla sabit olmuştur. Personele "aylıktan kesme cezası" verilmiştir.
- Mahkeme yapılan soruşturmada yer alan tanık beyanları ve tutanaklara bakarak, aylıktan kesme cezasının iptali için davada, davacıyı değil idareyi haklı bulmuştur.

AYLIKTAN KESME

- **f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak, ...**
- **ı) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,**

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI

- **e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,**
- **f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek, ...**
- **h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,**

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI

- **ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,**
- **j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,**

Mal Bildirimi

- Danıştay Onikinci Dairesi, süresinde verilmeyen mal beyanı gerekçe gösterilerek verilen disiplin cezasını iptal etti.
- 2010/4144 E.
- 2014/3203 K.

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI

- k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,

KADEME İLERLEMESİNİN DURDURULMASI

- m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemedен yurda dönmek,
- n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak. ....

Belediye Zabıta Yönetmeliği

- Meslekten çıkarma cezasını gerektiren eylem, işlem, tutum ve davranışlar şunlardır:
- a) Amir ya da üstlerinin zabıta hizmetlerine yönelik icraatına karşı çıkmak ve görev yapılmasını engellemek, toplu hale dönüştürerek bu eyleme katılmak, katılmayı tahrik veya teşvik etmek,
- b) Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla kullanmak,
- c) Suç kanıtlarını kasıtlı olarak yok etmek, bilerek ve isteyerek yok olmasına neden olmak, saklamak, saklanmasına yardımcı olmak veya değiştirmek,

Belediye Zabıta Yönetmeliği

- ç) Kasıtlı olarak gerçek dışı tutanak düzenleyip imza etmek veya ettirmek,
- d) Kimlik belgesini başkalarının kullanımına vermek,
- e) Gizli tutulması zorunlu olan ve görevi ile ilgili bulunan bilgi ve belgeleri görevli veya yetkili olmayan kişilere açıklamak,
- f) Görev yerinde uyuşturucu madde kullanılmasına göz yummak,
- g) Uyuşturucu maddelerin yapılmasına, kullanılmasına, saklanmasına, yollanmasına, satılmasına veya satın alınmasına aracı olmak,

Belediye Zabıta Yönetmeliği

- ğ) Kumar oynamak veya oynatmak,
- h) Görev sırasında yardım isteyen zabıta personeline haklı bir neden yokken yardımdan kaçınmak,
- ı) Kaçakçılık yapmak,
- i) Geliri ile uygun sayılmayacak biçimde yaşadığı ve aşırı harcamada bulunduğu kanıtlanmış olmak ve bunun haklı kaynağını gösterememek,

Belediye Zabıta

Yönetmeliği

- j) Yasadışı örgütlere lojistik destek sağlamak ya da üyelerini güvenlik kuvvetlerinden saklamak, saklanmasına yardımcı olmak,
- k) Kasıtlı olarak telsiz haberleşmesini engellemek.

DEVLET MEMURLUĞUNDAN ÇIKARMA

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,

Sendikal Faaliyet Kavramı

- Sendikanın kuruluş amacına uygun maksatla yapılan toplantı, gösteri v.b. faaliyetlere katılmanın sendika üyesi kamu personeli açısından sendikal faaliyet olarak nitelendirilerek disiplin cezası uygulanmaması gerektiği,
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının da bu yönde olduğu ancak belirtilen amaçların dışında yapılan faaliyetlere katılmanın bu gerekçe ile korunamayacağı.

Sendikal Faaliyet Kavramı

- Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, sendikasının çağrısına uyararak işe gelmeyen öğretmene verilen cezanın hukuka uygun olmadığına karar verdi.
- 2013/4031 E.
- 2014/975 K.

DEVLET MEMURLUĞUNDAN ÇIKARMA

- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

DEVLET MEMURLUĞUNDAN ÇIKARMA

- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,
- f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
- g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

Yüz Kızartıcı Suç

- 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde sayılanların dışındaki bir suç, yüz kızartıcı suç olarak değerlendirilemez.

(Danıştay 1. Dairesi 09.11.1983 gün ve E.1983/220, K. 1983/260)

Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık.

DEVLET MEMURLUĞUNDAN ÇIKARMA

- h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,
- ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
- j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
- k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

DİSİPLİN SORUŞTURMALARI (1)

Disiplin Soruşturması Açma Yetkisi

-Disiplin soruşturmasına, disiplin cezası vermeye **yetkili amirin emri ya da onayı** ile başlanabilir.

-Yetkili amir, disiplin soruşturmasını bizzat yapabilir, müfettiş görevlendirebilir ya da hakkında soruşturma yapılan memurun “**üstü**” yada “**eşiti**” düzeyinde soruşturmacı görevlendirerek de yaptırabilir.

-Disiplin cezası verebilmek için öncelikle “**disiplin soruşturması**” yapılması zorunludur. Disiplin soruşturması açılmadan, disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı Tapan, Disiplin Cezası Veremez

- Danıştay 12. Dairesi soruşturmayı yapan amirin disiplin cezası veremeyeceğine karar verdi.
- Esas No: 2014/3085
Karar No: 2014/4911

DİSİPLİN SORUŞTURMALAR (2)

Disiplin Soruşturmasına Başlanılmasında Zamanaşımı

-Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarını gerektiren suçlarda **1 ay**,

-Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren suçlarda **6 ay**,

İçinde disiplin soruşturmaya başlanılmaması disiplin cezası verme yetkisi **zamanaşımına**

DİSİPLİN SORUŞTURMALARI (3)

- Bu süreler, yetkili amirin disiplin cezası verilmesini gerektiren eylemin işlendiğini **öğrendiği tarihten** itibaren başlar.
- Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet **iki yıl içinde** disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

DİSİPLİN SORUŞTURMALARI (4)

Memurun Savunma ve Diğer Hakları

- Usulüne uygun **savunma alınmadan** disiplin cezası verilemez.
- **Usulüne uygun savunma**, iddiaların açıkça ortaya konularak **yedi günden az olmamak üzere** verilecek bir süre içinde savunma istenmesidir.
- Devlet memurluğundan çıkarma cezalarında, memur .....soruşturma evrakını inceleyebilir, tanık dinletebilir, disiplin kurulunda kendisi veya vekili ile **savunma** yapabilir.
- Soruşturmacı tarafından **savunma** alınabilir.
- **Savunma vermemek** iddianın kabul edildiği anlamına gelmez.

İfade, Savunma ve Son Savunma Kavramları

- İfadenin savunma yerine geçmeyeceği, mutlaka 657 sayılı Yasa'da belirtilen 7 günlük süre verilmek suretiyle savunma talep edileceği, savunma istem yazılarında isnat edilen eylemlerin genel olarak belirtilmiş olmasının yeterli olduğu, bu eylemlerin hangi disiplin hükümlerini ihlal ettiğinin de belirtilmesine gerek bulunmadığı.
- Savunmanın soruşturmaya ilişkin bilgi belgelerin toplanmasının ardından istenmesinin savunma hakkı bakımından daha yararlı olacağı.
İlgili Karar: Danıştay 12. Daire E:2007/3167

Savunma Ne Zaman İstenir?

- Savunma hakkının soruşturma tamamlandıktan sonra tanınmasının uygun olacağı ve ilgilinin bu aşamada soruşturma evrakını görmesine imkan tanınmasının gerekli olduğu, ancak soruşturmanın suçlamanın net olarak ortaya konulması aşamasına gelmesi halinde de savunma istenebileceği.

Savunmayı Kim Almalıdır?

-Soruşturmacılar tarafından mevzuatın öngördüğü esas ve biçimde alınan savunmaların geçerli olması nedeniyle yetkili makamlar tarafından bu savunmalara itibar edilmesi gerekmektedir. (Danıştay 10 Dairesi 03.10.1985 gün ve K. 1985/1742)

-Disiplin soruşturması yapmak üzere görevlendirilen müfettiş tarafından savunma alınması halinde, disiplin kurulunca yeniden savunma alınmasına gerek bulunmamaktadır.

(Danıştay 8. Dairesi 12.03.1996 gün ve E.1994/6429, K. 1996/652)

Cezanın İptali Sonrasında, Yeniden Savunma Alınır Mı?

- İptal edilen ceza sonrası yeni ceza için soruşturma açılmalıdır.

Soruşturmaya İlişkin Bilgi Ve Belgeleri İnceleme

- Hakkında soruşturma yapılan personelin soruşturmaya ilişkin bilgi ve belgeleri inceleme hakkının savunma hakkıyla bağlantılı olduğu gerek idari aşamada gerekse mahkeme aşamasında bu talebinin karşılanması gerekir.
- İlgili Karar: Danıştay 12. Dairesi E.2008/3191, İDDK E.2005/3252

CEZA VERMEYE YETKİLİ DİSİPLİN AMİR VE KURULLARI

Disiplin Amir ve Kurulları

- Uyarma, kınama, aylıktan kesim cezaları “**disiplin amirleri**”,
- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulu kararı alındıktan sonra “**atamaya yetkili amirler**”,
- Devlet memurluğundan çıkarma cezası, disiplin amirlerinin bu yöndeki isteği üzerine memurun bağlı bulunduğu kurumun “**yüksek disiplin kurulu**”,

DİSİPLİN AMİRLERİ

Disiplin Amirleri

- Disiplin Amirleri, “**Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik**” uyarınca tüm kurumlarda çıkarılan özel yönetmeliklerle belirlenmiştir.
- Belediyelerde **belediye başkanları**, “**en üst**” disiplin amiridirler.

DİSİPLİN AMİRİNİN YETKİLERİ

Disiplin Amirleri ve Yetkileri

- Disiplin soruşturması açmak ya da açtırmak,
- Disiplin soruşturması yapmak ya da yaptırmak,
- Uyarma, kınama, aylıktan kesim cezası vermek,
  - Disiplin ve Yüksek Disiplin Kurulunca red edilen kademe ilerlemesinin durdurulması ve Devlet memurluğundan çıkarma cezaları yerine 15 gün içinde başka bir ceza vermek.

ATAMAYA YETKİLİ AMİRLER

Atamaya Yetkili Amirler ve Yetkileri

- **Atamaya yetkili amirler,**

-Disiplin kurulu kararı alındıktan sonra kademe ilerlemesinin durdurulması cezası,

-Uyarma, Kınama, Aylıktan Kesme, Kademe ilerlemesinin durdurulması ve Devlet memurluğundan çıkarma cezasının disiplin ya da yüksek disiplin kurulunca red edilmesi halinde başka bir ceza vermeye yetkilidirler.

BELEDİYE DİSİPLİN KURULU

- Büyük şehir Belediyelerinde; genel sekreter veya başkanın görevlendireceği genel sekreter yardımcılarında birinin başkanlığında;
- a) Hukuk müşaviri veya görevlendirilecek bir avukat,
- b) Personel şube müdürü,
- c) Kararlar şube müdürü,
- d) Fen işleri daire başkanlığından görevlendirilecek bir şube müdüründen kurulur.
- 2) Belediyelerde; belediye başkanının veya görevlendireceği yardımcısının başkanlığında encümenin atanmış üyelerinden kurulur.

MAHALLİ İDARELERİN YÜKSEK DİSİPLİN KURULU

- Mahalli idarelerin yüksek disiplin kurulu, İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kuruludur.
- Ancak, büyükşehir belediyelerinde bu kurullar büyükşehir belediye encümeninden teşekkül eder.

DİSİPLİN KURULLARI

Disiplin Kurullarının Oluşumu

- Başbakanlık ve bakanlıklar ile bağılı kuruluşlarındaki **Yüksek Disiplin Kurulları** ile **Merkez Disiplin Kurulları**, bir başkan ve dört üyeden oluşurlar. Ayrıca 2005 yılında yapılan değişiklikle bu kurullara, memurun üye olduğu sendikanın temsilcisi de üye olarak katılırlar.
- Aylıktan kesme veya daha ağır disiplin cezası almış olanlar, disiplin kurullarda **“görevlendirilemezler.”**
- Kurulların başkan ve üyelerinin **“görev süresi”** 2 yıldır. Süresi dolanların yeniden aynı süre ile görevlendirilebilirler.

KARAR SÜRELERİ

- - **Disiplin Amirleri**, uyarma, kınama, aylıktan kesim cezalarını soruşturmanın tamamlanmasında itibaren **15 gün** içinde,
- - **Disiplin Kurulları**, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına ilişkin dosyayı aldıkları ya da uyarma ve kınama cezalarına karşı yapılan itirazları **30 gün** içinde,
- - **Yüksek Disiplin Kurulları**, Devlet memurluktan çıkarma cezasını ilişkin kararını dosyayı aldıkları tarihten itibaren **6 ay** içinde,

AĞIRLAŞTIRAN NEDENLER

- **Özel tekerrür**, bir eylemi nedeniyle disiplin cezası alan memurun, cezanın sicilden silinmesi için geçmesi gereken süre içinde “aynı eylemi” tekrarlaması halinde bir üst disiplin cezası uygulanması durumudur.
- **Genel tekerrür**, aynı derecede bir disiplin cezasını gerektiren ayrı eylemlerin söz konusu olması halinde “üçüncü uygulamada”, bir üst cezanın uygulanması durumudur.
- **Kadro derecesinin son kademesindekilerin kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında tekerrür**, gelebileceği derecenin son kademesinde bulunanların kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren ilk eyleminde aylıktan kesme, ikincisinde Devlet memurluğundan çıkarma cezası uygulanır.

HAFİFLETEN NEDENLER

- 657 sayılı Kanununun 125'nci maddesinde, Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

-Haksız Tahrik.

- Alt ceza uygulamasında, yetkili amirlere takdir hakkı tanınmıştır.

- Yetkili amir alt cezayı uygulamadığı hallerde gerekçesini belirtmek zorundadır.

- Bu gerekçe idari yargıda dava konusu yapılabilmektedir.

CEZANIN UYGULANMASI

Uygulama

- Disiplin cezaları tebliğ edildiği tarihten itibaren “**derhal**” uygulamaya konur.
- Disiplin cezalarına itiraz edilmesi ya da edilmemesi, kararın uygulanmasına “**engel**” teşkil etmez.
- Aylıktan kesme cezası, brüt aylığın 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmak suretiyle cezanın tebliğini takip eden “**ilk ay**” maaşından kesinti yapılarak uygulanır.
- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, tebliğ tarihinden tarihten itibaren hesaplanmaya başlanır.

Görevden Ayrılmış Personel Ceza

-Memuriyet görevinden ayrılmış olsa dahi, memuriyet görevi sırasında işlenen suç için disiplin cezası uygulanır.

(Danıştay 3. Dairesi 27.01.1997 gün ve E.1997/47, K. 1997/142)

Disiplin Cezalarının İdarece Geri Alınması, Kaldırılması Mümkün Müdür?

- 12. Daire'nin oyçokluğu ile verdiği kararlara göre bu mümkün değildir.

CEZANIN SİCİLDEN SİLİNMESİ

Cezanın Silinme Süresi ve Şartları

- Uyarma ve kınama cezasının uygulanmasından itibaren **5**, aylıktan kesim ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında ise **10 yıl** geçtikten sonra yetkili amire başvurarak cezasının sicilden silinmesi istenebilir.
- Memurun “**isteği**” üzerine yapılacak bir değerlendirme sonucunda verilecek karara istinaden ceza sicilden “**silinebilir.**”
- Bir cezanın sicilden silinebilmesi için geçmesi gereken süre içinde, memurun ayrı bir “**ceza almamış**” olması gerekir.
- Kademe ilerlemesi cezasının sicilden silinmesinde, ayrıca disiplin kurulu “**görüşü**” alınır.

DİSİPLİN-CEZA SORUŞTURMASI

• Ceza Mahkemesi kararlarının disiplin cezalarına etkisi

- Ceza kovuşturmasının devam etmesi disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine “**engel olmaz.**”
- Ceza mahkemesinin delil yetersizliğinden beraat kararı, disiplin cezası verilmesine “**engel olmaz.**”
- Ceza mahkemesinin suçun oluşmadığı ya da suçun başkası tarafından işlendiği gerekçesi ile verilen beraat kararı, disiplin cezalarını “**etkileyebilir.**”
- Ceza mahkemesinin mahkumiyet kararının tecili ya da ertelenmesi, disiplin cezası verilmesine “**engel olmaz.**”
- Ceza kovuşturması şikayete bağlı suçlarda ceza mahkemesini düşme kararı, disiplin cezası verilmesine “**engel olmaz.**”

Ceza Yargılamada Ceza Alan Personel Affa Uğrarsa?

- Zimmet suçu yargı kararı ile kesinleşen görevlinin af nedeniyle ceza davası ortadan kalksa dahi, Devlet memurluğundan çıkarılması kararı hukuka uygundur.

(Danıştay 10. Dairesi 26.12.1985 gün ve E.1985/2119, K. 1985/2269)

Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının, Devlet Memurluğundan Çıkarma Cezasına Etkisi

- Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi durumunda ceza mahkemesince fiilin sübutuna kanaat getirilmiş olduğundan, mahkemenin fiilin sübutuna dair bu tespiti disiplin hukukunda dikkate alınabilir.
- Hükmün açıklanmasının geri bırakılmış olması aynı eylem nedeniyle disiplin cezası uygulanmasına engel teşkil etmez.

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA

Görevden Uzaklaştırma Yetkisi ve Süreleri

-Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

- Görevden uzaklaştırma kararı; Atamaya yetkili amirler, bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri, illerde valiler ve ilçelerde kaymakamlar tarafından alınabilmektedir.

-Disiplin soruşturması nedeniyle uygulanan görevden uzaklaştırma en çok 3 ay devam edebilir.

-Ceza kovuşturması nedeniyle uygulanan görevden uzaklaştırma, her 2 ayda bir incelenerek tekrar karara bağlanır.

Görevden Uzaklaştıran Amirin Sorumluluğu (Madde 139)

- **«Görevinden uzaklaştıran Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.**
- **Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan amirler, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.»**

OLAĞANÜSTÜ HAL
MEVZUATI

667 sayılı OHAL KHK

- 4-e) Mahalli idareler personeli, valinin başkanlığında toplanan ve vali tarafından belirlenen kurulun teklifi üzerine İçişleri Bakanının onayıyla kamu görevinden çıkarılır.

Yürütülen soruşturmalarda alınacak tedbirler

MADDE 5 – (1) Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle haklarında idari işlem tesis edilenler ile aynı gerekçeyle haklarında suç soruşturması veya kovuşturması yürütülenler, işlemi yapan kurum ve kuruluşlarca ilgili pasaport birimine derhal bildirilir. Bu bildirim üzerine ilgili pasaport birimlerince pasaportlar iptal edilir.

669 sayılı OHAL KHK

- **MADDE 3- (1) 15/7/2016 tarihinden sonra milli güvenlik gerekçesiyle görevden uzaklaştırılan kamu görevlileri hakkında ilgili mevzuatında öngörülen soruşturma açma süreleri olağanüstü hal süresince uygulanmaz.**

670 sayılı OHAL KHK

- **MADDE 2- (1) Milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen Fethullahçı Terör Örgütüne (FETÖ/PDY) aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olan; .....başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın çıkarılmıştır. Bu kişilere ayrıca herhangi bir tebligat yapılmaz. Haklarında ayrıca özel kanun hükümlerine göre işlem tesis edilir.**

670 sayılı OHAL KHK

- (2) Birinci fıkra gereğince kamu görevinden, Türk Silahlı Kuvvetlerinden, Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilatından ve Emniyet Genel Müdürlüğü teşkilatından çıkarılan kişilerin, mahkûmiyet kararı aranmaksızın, rütbe ve/veya memuriyetleri alınır ve bu kişiler görev yaptıkları teşkilata yeniden kabul edilmezler; **bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemezler, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler**; bunların uhdelerinde bulunan her türlü mütevellî heyet, kurul, komisyon, yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu üyeliği ve sair görevleri de sona ermiş sayılır; bunlar hakkında ayrıca 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

670 sayılı OHAL KHK

- **MADDE 3- (1) Olağanüstü halin devamı süresince; 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü ve 4 üncü maddeleri uyarınca hakkında inceleme ve soruşturma yürütülen kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ilişkin olarak yetkili kurul, komisyon ve diğer mercilerce ihtiyaç duyulan, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca müşteri sırrı kapsamında kabul edilenler hariç, telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespiti de dahil olmak üzere her türlü bilgi ve belge, kamu ve özel tüm kurum ve kuruluşlarca vakit geçirilmeksizin verilir.**

670 sayılı OHAL KHK

- **(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının personeline ve bunların eş ve çocuklarına ait olup Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen ve faaliyet izni kaldırılan Asya Katılım Bankası A.Ş.'de veya bu Bankayla ilgili olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda ya da Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığında bulunan her türlü bilgi, bu personelin çalıştığı kurum ve kuruluşlarca talepte bulunulması durumunda gecikmeksizin verilir. Bu işlemlere ilişkin olarak 5411 sayılı Kanununun 73 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan sınırlama uygulanmaz.**